

Uitleg

Hugo de Groot, het wonder van Holland

Dit jaar is het Hugo de Grootjaar. Maar wie is Hugo de Groot? En waarom is hij nog steeds zo bekend? In deze les lees je er meer over.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je beantwoordt sleutelvragen. Je let hierbij ook op woorden in de tekst die je niet goed kent.
- Bij **opdracht 2** maak je een tijdbalk bij de tekst.
- Bij **opdracht 3** kijk je nog eens naar de vragen die je zelf bij elk stukje van de tekst had.
- **Opdracht 4** is een extra opdracht. Jullie gaan in discussie met elkaar.
- Ook **opdracht 5** is een extra opdracht. Het is een woordenpuzzel.

OPDRACHT 1 Actief lezen en vragen stellen

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Jullie gaan de tekst **actief lezen**. Hoe doe je dat?

- Je leest steeds een stukje van de tekst.
- Je praat samen over het stukje. Wat is het **belangrijkste** van het stukje? Welke **woorden** vind je lastig? Welke **vragen** heb je bij het stukje?
- Je geeft antwoord op de **sleutelvraag** of sleutelvragen bij het stukje. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen.

Als je samen de tekst **actief** leest en de sleutelvragen beantwoordt, help je elkaar om de tekst te begrijpen. Als je hardop denkt, kan iemand anders zien en horen wat jij doet tijdens het lezen. En iemand anders kan jou helpen als jij het niet snapt.

2. Kijk naar de titel, de kopjes en de foto. Dit verwacht ik te lezen:

---

3. Dit weet ik al over het onderwerp.

---

4. Lees nu de uitleg en de tip op de volgende bladzijde.

Uitleg

Weet je het nog? Als je een tekst leest, probeer je de tekst te begrijpen. Het helpt dan om zelf **vragen** te stellen bij de tekst. Je stelt vragen:

- **voor** het lezen;
- **tijdens** het lezen;
- **na** het lezen.

Een voorbeeld van een vraag is: *Waarom is Hugo de Groot het wonder van Holland?*

Probeer ook een **antwoord** te geven op de vragen. Als je vragen bedenkt tijdens het lezen én er een antwoord op geeft, begrijp je de tekst beter.

Tip

Vragen kunnen beginnen met een vraagwoord. Bijvoorbeeld: **wie, wat, waar, waarom, welke, hoe**. Vragen met *waarom...* of *hoe komt het dat...* helpen je het beste om de tekst goed te begrijpen.

En stel zulke vragen ook bij andere teksten die je leest!

5. Je hebt al naar de tekst gekeken. Welke vraag heb je **voor** het lezen? Schrijf hem op.

---

6. Lees nu de tekst actief. Maak aantekeningen in de tekst of schrijf ze op het werkblad dat je van je meester of juf krijgt.

7. Bedenk een vraag bij ieder stukje. Schrijf die vragen op de volgende bladzijde op.

Foto: Slot Loevestein

Hugo de Groot

8. Kom je woorden tegen die je niet (goed) kent? **Onderstreep** ze in de tekst.

9. Bespreek steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen. Lees dan de sleutelvraag bij dat stukje en beantwoord die samen. Gebruiken jullie het werkblad? Schrijf de antwoorden dan op het werkblad.

Eigen vraag bij de **Inleiding**:

Eigen vraag bij stukje **Wonderkind**:

Foto: Tom Baas

Hugo was heel slim

Eigen vraag bij stukje **Tachtigjarige oorlog**:

Foto: Tom Baas

Hugo zat in de gevangenis

Eigen vraag bij stukje **Gevangen op Slot Loevestein**:

Eigen vraag bij stukje **Ontsnapt**:

Eigen vraag bij stukje **Belangrijke Boeken**:

Foto: Tom Baas

Hugo schreef belangrijke boeken

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst _____

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Wanneer leefde Hugo de Groot?
Wonderkind	2. Hugo de Groot was een wonderkind. Noem twee dingen waaruit blijkt dat hij een wonderkind was. 3. Hoe komt het dat Hugo de Groot veel belangrijke mensen kende?
Tachtigjarige oorlog	4. Hugo de Groot leefde in een spannende tijd. Wat maakte die tijd zo spannend? 5. Nederland had oorlog met Spanje, maar ook in Nederland hadden groepen mensen ruzie met elkaar. Waarover ging die ruzie?
Gevangen op Slot Loevestein	6. Door wie werd Hugo de Groot opgepakt en gevangengezet? En waarom? 7. Hugo de Groot zat gevangen in Slot Loevestein. Noem twee dingen die zwaar waren en twee dingen die minder zwaar waren.
Ontsnapt	8. Hoe kon Hugo de Groot uit Slot Loevestein weggkomen?
Belangrijke boeken	9. Noem twee bekende boeken van Hugo de Groot. Vertel kort waar ze over gaan. 10. Waarom is het dit jaar het Hugo de Grootjaar?
Na het lezen	
11. Op 22 maart 2021 start het Hugo de Grootjaar. Je kunt Slot Loevestein bezoeken en daar allerlei activiteiten doen. Zou je Slot Loevestein willen bezoeken? Wat zou je nog meer over Hugo de Groot willen leren?	

Antwoorden op de sleutelvragen:

OPDRACHT 2 Een tijdbalk maken

Een tijdbalk kan je helpen om informatie in een tekst te overzien.

In de tekst over Hugo de Groot staan verschillende jaartallen. Welke gebeurtenissen horen bij de jaartallen?

1. Bekijk het jaartal links in de tijdbalk. Zoek het op in de tekst.
2. Lees de zin die bij dit jaartal staat. Soms moet je een zin ervoor of erna ook lezen.
3. Schrijf op wat er toen gebeurde.
4. Doe dit voor alle jaartallen.

De eerste en laatste zijn al ingevuld.

1568	Begin van de Tachtigjarige Oorlog
1583	
1619	
1621	
1645	
1648	
2021	Het Hugo de Grootjaar

OPDRACHT 3 Vragen stellen

Als je een tekst leest kom je soms woorden tegen die je niet kent of niet begrijpt. Wat kun je dan doen?

1. Lees een stukje **terug** of lees een stukje **verder**. Misschien wordt daar uitgelegd wat het woord betekent.
2. Kijk naar de **foto's** of **illustraties** bij tekst. Misschien hebben die wat te maken met het woord.
3. Kijk goed naar **het woord zelf**. Soms ken je al een stukje van het woord. Dat kan je helpen om te bedenken wat het woord betekent.
4. Denk zelf goed na en gebruik je **eigen kennis**.

Weet je dan nog niet wat het woord betekent? **Vraag** het aan iemand anders of zoek het woord op in het **woordenboek**. Controleer altijd of de betekenis past in de tekst.

1. Bij opdracht 1 heb je na het lezen van elk stukje een vraag bij het stukje bedacht. Die heb je opgeschreven op bladzijde 3. Heb je tijdens het lezen antwoord gekregen op die vragen? Zet een kruisje bij **ja** of bij **nee**.

vraag bij stukje	antwoord gekregen?	
	ja	nee
Inleiding		
Wonderkind		
Oorlog		
Gevangen op Slot Loevestein		
Boeken		

2. Hoe ben je aan de antwoorden op die vragen gekomen? Heb je ze **in de tekst** gevonden? Of heb je ze aan iemand **gevraagd**? Of heb je ze **opgezocht**, bijvoorbeeld op internet?

---

3. Op welke vraag of welke vragen heb je nog geen antwoord gevonden? Schrijf die vragen hier op:

---

4. Hoe zou je aan het antwoord op deze vraag of vragen kunnen komen?

---

5. Welke vraag heb je nu nog, **na** het lezen van de tekst?

OPDRACHT 4 Discussieopdracht (extra opdracht 1)

Hugo de Groot is vandaag, 400 jaar na zijn overlijden, nog steeds beroemd. Dat komt onder andere door de belangrijke boeken die hij heeft geschreven. De onderwerpen waar hij over schrijft, zijn vandaag nog steeds belangrijk. Op de volgende pagina vind je verschillende stellingen die iets te maken hebben met waar Hugo over schreef.

Doe deze opdracht in groepjes van drie. Lees steeds een stelling voor (kolom 1). Bespreek met elkaar of je het een of oneens bent met de stelling en schrijf het in kolom 2. Bespreek ook waarom je het er wel of niet mee eens bent en schrijf dat op in kolom 3.

stelling	ja/nee	omdat ...
De zee is van iedereen dus op zee mag je alles doen wat je wilt.		
Plastic soep (afval) is een groot probleem op zee. De zee is van iedereen dus alle landen moeten even veel aan dit probleem doen.		
Regels om oorlog te voeren slaan nergens op. Je moet helemaal geen oorlog voeren.		

OPDRACHT 5 Een woordpuzzel invullen (extra opdracht 2)

1. Zoek de volgende woorden nog eens op in de tekst:

**beschermen – gelden - geloof – namelijk – ontsnappen
regering – rel – studie – uiteindelijk – verjagen**

2. Kijk naar de puzzel hieronder. Welk woord uit het blauwe vak hoort bij welke betekenis? Vul steeds het goede woord in de puzzel in.

van links naar rechts (horizontaal)

3. ervoor zorgen dat iets of iemand veilig is
4. het leren van een vak of beroep
6. een grote ruzie tussen veel mensen
7. tellen, van toepassing zijn
9. na lange tijd
10. als je een geloof hebt, denk je dat er een of meer goden bestaan

van boven naar beneden (verticaal)

1. de mensen die zeggen wat er in een land moet gebeuren
2. vrij komen
5. want, immers
8. zorgen dat iets of iemand ergens anders heen gaat

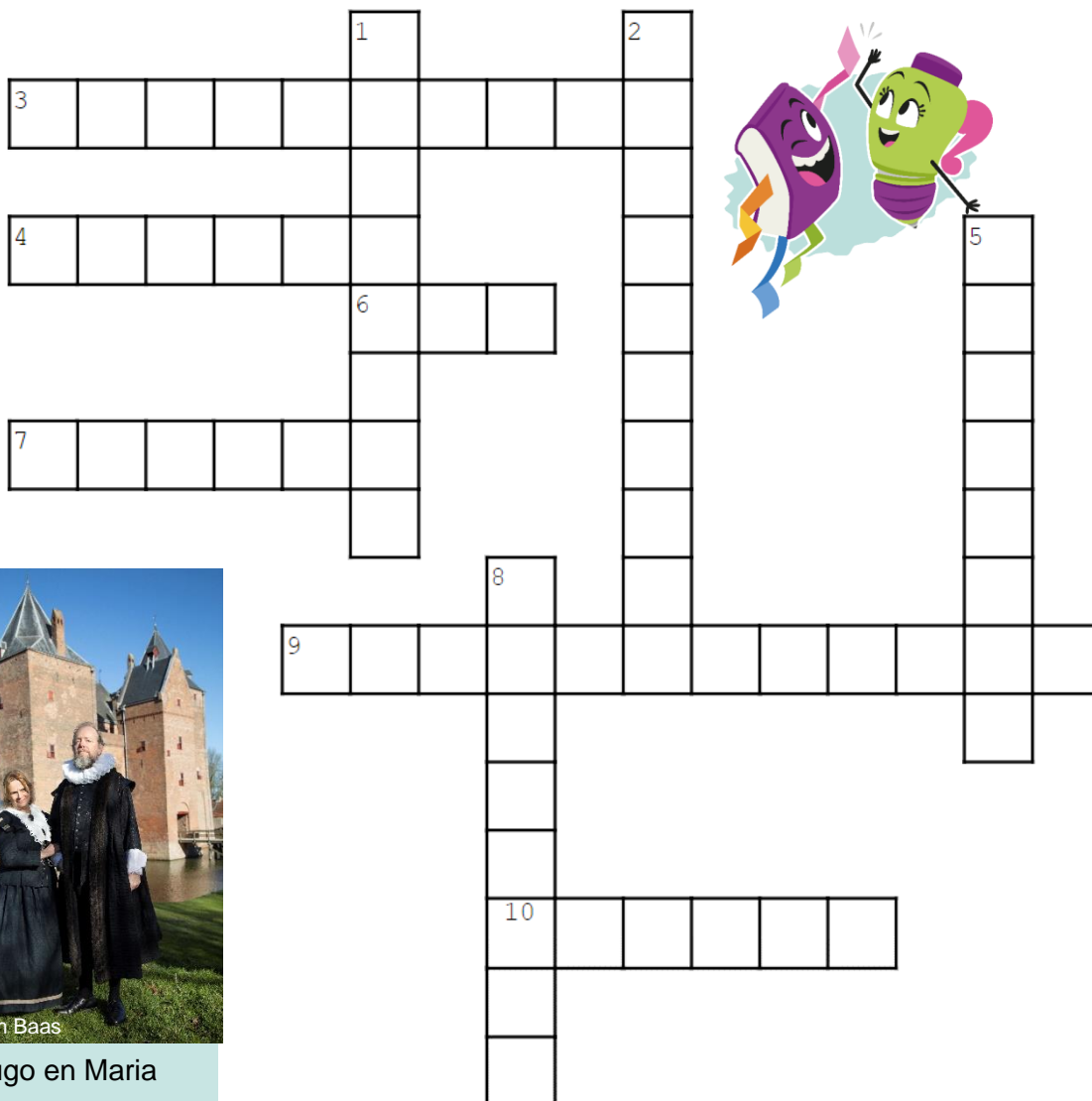

Foto: Tom Baas

Hugo en Maria